

Kur paliek savāktās koku lapas?

Foto - E. Gabranovs

Ikdienas darbs. Balvos par lapu savākšanu un izvešanu rūpējas pašvaldības aģentūras "San-Tex" darbinieki (foto).

Edgars Gabranovs

Ik gadu, mainoties gadalaikiem, priecājamies par rudenī, kas atgādina krāsainu brīnumzemi. Tiesa, agrāk vai vēlāk, kā jau pēc jebkura grandioza pasākuma, arī lapu atvadu balles, paliek nekārtība. Piemēram, Baltinavas pašvaldības mājaslapā lasāms aicinājums ciemu nepārvērst par dūmu ieleju, tāpēc censties pēc iespējas vairāk kritušās koku lapas izmantot kompostā, nevis dedzināt. Arī balvenieši jautā: "Kur paliek savāktās koku lapas Balvos?"

Laikā, kad daudzi steigšus baudīt un fotografēt rudens skaistumu, neizpaliek blakusefekts, par ko Balvos rūpējas pašvaldības uzņēmuma "San-Tex" darbarūki. Uzņēmuma direktors Uldis Sprudzāns jokojot atgādina, ka dabā nav pārtraukumu – viss plūst un mainās. Viņš neslēpj, ka rudenī ir divējādas sajūtas: "Protams, prieks par skaisto dabu. Tomēr zinot, cik lapu novākšanas process ir darbietilpīgs, sajūsma mazinās. Uzņēmums pastāv 26 gadus, un visus šos gadus mēs lapas savācam un izvedam no pilsētas. Ir bijuši gadi, kad pat nespējām

to izdarīt, jo uzsnieg snieg. Kas ir labāk? Labāk novākt rudenī, jo pavasarī šo darbu izdarīt ir vēl grūtāk." Taujāts, kurp lapu kalni aizceļo, U. Sprudzāns paskaidroja, ka uz dažādām vietām: "Tur, kur tuvāk. Piemēram, uz uzņēmuma teritoriju Balvu-Rožu kapsētas galā."

Nav noslēpums, ka lapas var izmantot augsnes virskārtas mulčēšanai ap kokiem, krūmiem, ziemcietību. Tiesa, kā skaidro speciālisti, jāatceras, ka bieža slapju lapu kārtā sablīvējoties var traucēt gaisa un ūdens padevi augsnei. Tāpēc, izmantojot lapas kā mulču, tās labāk sasmalcināt un viegli samitrināt, lai spēcīgā rudens vēji tās neiznēsā pa visu apkārtni. Tāpat sausas lapas var izmantot kā pieseguma materiālu (iepakot toveraugus, uzklāt uz sala jutīgākajām ziemcietēm, siltināt pagrabu). Lapas var ierakt arī dobēs, kur augus plānots stādīt tikai nākamā pavasarī (iestrādājot zemē, sakapā ar lāpstu). Sociālajos portālos atrodams savdabīgs ieteikums ar lapām nedarīt neko, jo pavasarī tās var noderēt kā iemesls talkai, un kuru uzaicināt draugus, radus un kaimiņus.

Nākamajā
vadugunī

- **Lepni, ka ir ko parādīt**
Balvu skolās viesojas ārzemnieki
- **Kazu ganāmpulks un sieru šķirnes**
Ciemojamies Madonas novadā

Ugunsgrēkā iet bojā cilvēks

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) informē, ka 7. oktobrī pulksten 22.54 VUGD Viļakas posteņa un Balvu daļas ugunsdzēsēji glābēji steidzās uz Viļakas novadu. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka ar atklātu liesmu deg dzīvojamā māja, kurai iebrucis jumts. Ugunsgrēkā gāja bojā viens cilvēks. Pulksten 3.29 ugunsgrēku, kura degšanas platība bija 90m², likvidēja. Ugunsgrēka iespējamais iemesls - apkures iekārtas bojājums vai nepareiza tā ekspluatācija. Kā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja sarunā ar iedzīvotājiem, ugunsgrēks notika Šķilbēnu pagastā - dabas parka "Balkanu kalni" apkaimē. Tragiskajā ugunsnelaimē gāja bojā vīrietis, kurš dzīvoja viens pats.

Spriedis par vides kvalitāti

11. oktobrī plkst. 11.00 Balvu Novada muzejā iedzīvotāju forumā

Īsziņas

pulcēsies vairāki desmiti pārmaiņu veidotāju, dzīves un telpas attīstības entuziasti, lai 3-4 stundu garumā *uz papīra* diskusijās uzliktu ieteikumus mūsdienīgai Latgalei, kā arī spriestu par problēmām, mērķiem un pieredzi, par padarīto, par labo un par kļūdām. Iedzīvotāju forums ir saiets, kurā iedzīvotāji vērtē savas apkārtības dzīves vides kvalitāti, pieņem lēmumus par pārmaiņām, ko vēlas piepildīt jau tuvākajā nākotnē, un vienojas par to, kā pašu spēkiem vai ar institūciju atbalstu to izdarīt.

Piektdien redakcija nestrādās

11. oktobrī laikraksta "Vaduguns" redakcija Balvos, Teātra ielā 8, nestrādās un sludinājumus nepieņems. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām!

Projekts

Sociālā uzņēmējdarbība - lauku reģionu attīstības virzītājs

Kopš 2018.gada 1.oktobra biedrība RITINEITIS koordinē ERASMUS+ programmas starptautiskās sadarbības projektu Nr. 2018-1-LV01-KA204-047012 "Social Entrepreneurship- the Heart of Rural Development (Sociālā uzņēmējdarbība - lauku reģionu attīstības virzītājs)".

Projektā darbojas deviņas pieaugušo izglītību veicinošas organizācijas no Latvijas, Čehijas, Tenerifes (Spānija), Apvienotās Karalistes, Nīderlandes, Grieķijas, Turcijas, Itālijas, Rumānijas. Projekta ilgums - divi gadi.

Projekta mērķis ir veicināt lauku apvidu attīstību, izglītojot cilvēkus uzņēmējdarbības jautājumos, kā arī motivēt viņus attīstīt sociālo uzņēmējdarbību, izmantojot resursus, kas pieejami viņu dzīvesvietu reģionos.

Pirmā partneru starptautiskā tikšanās par projekta ieviešanas jautājumiem notika Tenerifē. Tikšanās tika organizēta biedrībā Asociacion Socio-cultural La Bajamar Avanzando. Tenerifē tika pārrunāti projekta vadības, ieviešanas un rezultātu popularizēšanas jautājumi.

Martā projekta partneri turpināja diskusijas Grieķijā, Larissas pilsētā. Tikšanās organizatori - Institute of Entrepreneurship Development (IED). Tika prezentēti pētījumu rezultāti par reģionos dzīvojošo cilvēku izpratni par pieejamo resursu izmantošanu sociālās uzņēmējdarbības uzsākšanai un veiksmīgai realizēšanai. Katra partnerorga-

nizācija prezentēja divus savas valsts/reģiona sociālās uzņēmējdarbības veiksmes stāstus.

Maijā Rumānijas pilsētā Oradea (attēlā) organizācijas ACTA Centre organizētajā sanāksmē galvenais dienas kārtības jautājums bija diskusija par projekta mājaslapas satura izvēli un lietderību, jo tā ir viens no galvenajiem rezultātiem. Mājaslapā tiks izvietota informācija gan par projektu, gan partneriem, gan sociālās uzņēmējdarbības veiksmes stāsti, pētījumi par sociālās uzņēmējdarbības iespējām dalībvalstīs, izglītojoši materiāli sociālās uzņēmējdarbības uzsācējiem.

Oktobra pēdējā nedēļā notiks tikšanās Itālijā, Peskāra, organizācijā Associazione Culturale SmartLabEurope, kur diskusiju centrā būs projekta rezultātu popularizēšanas stratēģijas izstrādāšana. "Aprīli dosimies uz Čehijas mācību centru GLAFK s.r.o., bet septembrī Latvijā notiks projekta darbības noslēguma pasākums. Katra projekta starptautiskās tikšanās reizē apmeklējam kādu veiksmīgu sociālo uzņēmumu, iepazīstamies ar veiksmes stāstiem semināros. Februāra beigās projekta ietvaros arī Balvos tika organizēts seminārs interesentiem par sociālās uzņēmējdarbības jautājumiem un iespējām," stāsta projekta vadītāja Arnita Gaiduka.

Galvenais ieguvums no projekta ir informācija, cilvēku apvāršņu atvēršana jaunumiem, sociālās uzņēmējdarbības popularizēšana, kas notiek lielākoties caur semināriem un kopš oktobra - arī caur projekta mājaslapu, kas tiks popularizēta pēc tās galīgās izveides.

* Apmaksāts

Balvu pagastā

Tīra un labiekārto Naudaskalna ūdenskrātuvi

Turpinās Balvu pagasta Naudaskalna ūdenskrātuves un teritorijas labiekārtošana, kas izmaksās 15881,46 eiro.

Balvu pagasta pārvaldes vadītājs Andris Ķerāns informē, ka ideja par ūdenstilpes attīrīšanu bija jau sen, jo tā sākusī aizaugt, taču nebijis finansējuma. "Izstrādājam tehnisko projektu, saskaņojām. Tas paredz, ka iztīrīsim un sakārtosim ūdenstilpes malu. Tam vajadzēja par kādu metru nolaist ūdeni, ko arī izdarījām," saka Andris Ķerāns piebilstot, ka zivīm, kas mīt ūdenstilpē, līmeņa pazemināšana netraucēs. Sarosījušies arī makšķernieki, kuri kā zivju gārņi jau rīta agrumā pulcējas pie ūdenstilpes un, neskatoties uz dubļiem, cer uz labu lomu. Andris Ķerāns domā, ka dziļākā vieta ūdenstilpē ir no pusotra līdz diviem metriem.

Pagasta saimnieks Aldis Pokulis pauž prieku, ka līdz ar ūdenstilpes krastu iztīrīšanu apturēta tās aizaugšana. "Lielākā daļa darbu jau pabeigta. Gaidīsim pavasari, kad zeme nosēdīsies,

Krasti jau iztīrīti. Balvu pagasta Naudaskalna ūdenstilpes attīrīšana no niedrēm un cita apauguma jau pabeigta. Tīrīšanas darbus veica SIA "Dantruck 11". Nauda šim mērķim atrasta no pašvaldības speciālā budžeta apstiprinātajiem dabas resursu nodokļu līdzekļiem.

tas nav traucējis privātpersonu zemēm. Strādāsim!" cerīgi saka A.Pokulis. Viņš skaidro, ka nolaistais ūdens pa purva malu aiztecējis uz tālāk esošo upi, un tas nav traucējis privātpersonu zemēm.

tas nav traucējis privātpersonu zemēm.

Biedrību dzīve

Ar uzņēmību un stipru gribu

Latvijas Neredzīgo biedrības Balvu teritoriālajā organizācijā darbojas Kaspars Grigāns, kurš, tāpat kā pārējie organizācijas biedri, nebaidās veikt darbus, par kuriem pat redzīgie teiktu,- kā tas iespējams?

Skolotājas Olgas Rečes vadībā biedrības biedri pārjō, izšuj, zīmē, darina augu paklājus, lakatus, strādā ar mālu un veic citus darbus. Kaspars neslēpj, ka viegli nav, bet visu var iemācīties. Puisis uz nodarbībām brauc ne tikai uz Balviem, bet dodas arī uz Rīgu, kur darbojas nevalstiskajā organizācijā "Fonds Nāc līdzās". "Es dziedu kori un uz Rīgu braucu svētdienās, jo šajā dienā notiek mēģinājumi," saka Kaspars, par kura skanīgo balsi pārliecinājušies arī citi organizācijas biedri. Uz nodarbībām Balvos viņš brauc no Vectilžas, un pavadone ir puisi mamma Maija. Viņa stāsta, ka Kasparu atved tikai līdz Balviem, bet tālāk uz Rīgu viņš ar autobusu dodas viens, galapunktā sagaida draugi. Interese par mūziku viņam ir jau kopš skolas gadiem Juglas neredzīgo vidusskolā. Ar kori viņš uzstāties arī daudzos koncertos, bet mēģinājumos ir darbs, lai skanējums būtu tikams. "Mums kori ir savs vokālais pedagogs, kurš ieliek pamatus, līdz ar to var noslīpēt kādu dziesmas noti vēl labāk," secina Kaspars. Uz jautājumu, kā paiet ikdienu, viņš atbild, ka patīk lasīt grāmatas Braila rakstā, nu jau arī audio grāmatas. "Mani interesēja psiholoģiska rakstura grāmatas, dažāda izziņošā literatūra. Tagad ieklausos draugu ieteikumos, ko viņi ir lasījuši. Atrodu - o, foršs virsraksts, bet gadās arī vilties. Arī mūzikā man patīk dažādība. Ne tikai ārzemju, bet arī latviešu grupas. Tādas vienkārši mīļākās grupas vai komponista man nav. Patīk septiņdesmito un astoņdesmito gadu mūzika," pastāsta Kaspars. Maija Grigāne ir gandarīta, ka dēls, kuram septembrī palika jau 29 gadi, ar ikdienu galā tiek pats. "Galvenais ir nemainīt priekšmetu atrašanās vietu, tad viņš gan kafiju sev pagatavo, gan paveic citus ikdienišķus darbiņus, pat avīzes no pasta kastītes atnes," saka Maija. Viņa pastāsta, ka Kaspars dodas uz vasaras nometnēm ar organizācijas "Fonds Nāc līdzās" draugiem, tagad brauks uz Poliju.

Pirms pāris gadiem Kaspars ar kori dziedāja labdarības koncertā "Nāc līdzās Ziemassvētkos!" kopā ar Rūtu Dūdumu un citiem māksliniekiem, kad kopā apmēram 250 cilvēku radīja svētku brīnumu uz skatuves Cēsis. Dziedošajā kolektīvā apvienojušies gan jaunieši ar kustību traucējumiem, gan neredzīgi un vājredzīgi jaunieši, gan arī jaunieši ar intelekta traucējumiem. Tādēļ darbs ar kori prasa lielu pacietību, nedaudz citādu pieeju un lielu toleranci gan no diriģenta, gan vokālā pedagoga, gan kora vadītājas. Kora darbība iespējama, pateicoties ziedotāju atbalstam.

Kaspars Grigāns darina grīdas paklājiņu. Viņš neredz, bet zina, ka paklāju var izgatavot gan no vienkāršajiem, gan krāsainiem auduma dzipariem. Darbs prasa pacietību, bet Kasparam tās pietiek. Viņš piebilst, ka ir veidojis līdzīgu darbu rāmīti, kas nav apaļš, bet gan četrstūrains. "Ja man patīk tas, ko daru, tad jānudina nav - strādāju," atzīst Kaspars.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Inventarizē kokus

Balvu parka koki sliktā stāvoklī

Šogad balvenieši bija aculiecinieki tam, kā tika sakopti vairāki vecie ozoli pilsētas teritorijā, ko paveica šī darba profesionāļi jeb arboristi. Par to, ka kokiem pilsētā nepieciešama kopšana, it īpaši Balvu parkā, liecina parka koku inventarizācija, kas šogad notika jau otro reizi.

Tikai cilvēka neskartos dabas nostūros koki dzīvo savrupu dzīvi - tie aug, sazaro, dodot savā lapotnē vietu kukaiņiem, augiem, putniem, sīkiem dzīvniekiem. Kad koka spēki izsīkst, pienāk pēdējais brīdis mūžā, koks nokalst vai nolūst. Mēdz teikt, ka koki mirst stāvus. Pilsētu teritorijās par kokiem rūpējas cilvēki, un šīs rūpes ietilpst vietējo pašvaldību un pilsētas apsaimniekotāju pārziņā. Ja nepieciešams, viņi pieaicina speciālistus - koku ekspertus.

Šogad Balvu parkā strādāja SIA "Labie koki" eksperti, kas veica parka koku inventarizāciju jeb vizuālo novērtēšanu. Kopā eksperti novērtēja 250 kokus, kas numurēti ar plastikāta numuriem pēc vienotas sistēmas, numerācija atspoguļota novērtējuma plānā un tabulās. Koku fizisko stāvokli eksperti novērtēja pēc "Koku vērtēšanas kritērijiem", nosakot to vitalitāti un fizisko stāvokli, kā arī koku kopšanas prioritātes.

Pēc SIA "Labie koki" sniegtās informācijas, šogad apsekotajā teritorijā novērtētas astoņas koku sugas, kā arī konstatēti divi nokaltuši koki, kuriem suga netika noteikta. Konstatētas koku sugas - *Acer platanoides* (parastā kļava) - 94 koki, *Betula pendula* (āra bērzs) - divi koki, *Frahinus excelsior* (parastais osis) - 23 koki, *Uoercus robur* (parastais ozols) - 23 koki, *Tilia cordata* (parastā liepa) - 79 koki, *Tilia platyphyllos* (platlapu liepa) - viens koks, *Ulmus glabra* (parastā goba) - pieci koki, *Ulmus levis* (parastā vikсна) - viens koks.

Teritorijā konstatēti 10 ļoti vērtīgi un izcili koki, kas noteikti saglabājami, 199 vērtīgi koki, kas saglabājami iespēju robežās,

39 mazvērtīgi koki ar zemu ainavisko vērtību un divi nevērtīgi (nokaltuši) koki. Mazvērtīgos un nevērtīgos kokus ainavas kopšanas nolūkos ir pieļaujams likvidēt. Eksperti norādījuši arī uz koku kopšanas prioritātēm: 18 kokiem kopšanas darbi veicami steidzami, 27 kokiem darbi jāveic pusgada laikā, 87 kokiem nepieciešama kopšana, bet nav steidzama.

Koku inventarizāciju jeb vizuālo novērtēšanu Balvu parkā SIA "Labie koki" veica arī 2017.gadā, kad tika novērtēti 251 koks. Apsekotajā teritorijā bez jau šogad minētajām koku sugām vēl konstatēti *Alnus glutinosa* (melnalksnis) - 3 koki, *Populus tremola* (parastā apse) - 3 koki. Kā ļoti vērtīgi novērtēti 28 koki, kā vērtīgi koki, kas saglabājami iespēju robežās - 126, bet mazvērtīgi un nevērtīgi - 97 koki. Eksperti norādījuši, ka steidzami kopšanas darbi jāveic 10 kokiem, 52 nepieciešams veikt, bet 82 kopšana nepieciešama, bet nav steidzama. Ekspertu vērtējums liecina, ka kopumā koku stāvoklis parkā ir slikts.

Vai Balvu parkā tagad inventarizēti visi koki? Balvu novada pašvaldības aģentūras "San-Tex" speciāliste RENATA GAVENYTE domā, ka nē, jo inventarizācija notikusi starp Brīvības ielu un Ezera ielu, bet koku noteikti ir vairāk. Inventarizācija notiek atkarībā no naudas daudzuma, ko aģentūra var atvēlēt ekspertiem. Tāpat ne visus koku kopšanas darbus var izdarīt aģentūras strādnieki saviem spēkiem tehnisku iemeslu dēļ, vairākiem kokiem nepieciešams pieaicināt arboristus, kas šogad pilsētā jau strādāja. Un tas nozīmē vēl lielākas izmaksas. "Mēs varam sakopt tikai tos kokus, kuriem var piebraukt klāt. Ar pacelāju parkā iebraukt nevar. Lai kokus sakoptu, nepieciešams izzāgēt sausus zarus, saīsināt lielos zarus un darīt citus darbus. No 2017.gadā apsekotajiem 10 prioritārajiem kokiem, kuriem steidzami bija jāveic kopšanas darbi, lielākajai daļai tie arī veikti. Darbus turpināsim ziemā, kad kokiem būs iestājies miera periods," secina R.Gavenyte.

Foto - I.Zinkovska

Inventarizācijas numurs nav redzams. Izmetot likumu pa Balvu parku, koku inventarizācijas numuri nav ieraugāmi, jo plastikāta plāksnītes ar cipariem pie kokiem piestiprinātas aptuveni divu metru augstumā un ir pavisam nelielas.

Baltinavas novada domē

26.septembra sēdes lēmumi Apstiprina noteikumus

Apstiprināja Baltinavas novada domes noteikumus par iekšējo trauksmes celšanas sistēmu Baltinavas pašvaldībā. Noteikumi nosaka vienotu kārtību, kādā tiek organizēti un īstenoti trauksmes celšanas mehānisms. Noteikumi saistoši visiem pašvaldības un to struktūrvienību darbiniekiem, amatpersonām. Sistēmas mērķis - lai sabiedrības interesēs tiktu celta trauksme par pārkāpumiem, kas saistīti ar pašvaldības darbu.

Apstiprina sadarbības grupas nolikumu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības sadarbības grupas bērnu tiesību aizsardzības jomā nolikumu. Tas nosaka, ka sadarbības grupa (sociālais darbinieks, vidusskolas pārstāvis, bārtiņtiesas un Valsts policijas pārstāvis) izskata individuālus gadījumus vai situācijas bērnu tiesību aizsardzības jomā.

Apstiprina gada balvas nolikumu

Apstiprināja Baltinavas novada gada balvas "Baltinavas novada lepnums 2019" nolikumu, kas paredz apzināt un godināt tos Baltinavas novada iedzīvotājus, kuri ar savu darbu un sabiedrisko darbību sekmē novada attīstību un atpazīstamību.

Nosaka direktoru amatalgu

Noteica Baltinavas vidusskolas direktora darba samaksu 2019.gada septembra - decembra mēnešiem atbilstoši 2016.gada 5.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteiktajām darba algas likmēm - 1056 eiro mēnesī, sākot no 2019.gada septembra.

Noteica Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktora darba samaksu 2019.gada septembra - decembra mēnešiem atbilstoši 2016.gada 5.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteiktajām darba algas likmēm—1003 eiro mēnesī, sākot no 2019.gada septembra.

Izdara grozījumus amatalgu sarakstā

Izdarīja grozījumus Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas darbinieku amatalgu sarakstā 2019.gadam. Lēmums stājas spēkā ar 1.septembri. Pēc MK noteikumiem, paaugstinoties pedagogu atalgojumam, grozījumi veikti arī skolas darbinieku atalgojumā.

Apstiprina mērķdotāciju sadalījumu

Apstiprināja valsts mērķdotāciju sadalījumu interešu izglītības programmu īstenošanai starp Baltinavas novada mācību iestādēm no 1.septembra līdz 31.decembrim: Baltinavas Mūzikas un mākslas skola - 566 eiro, Baltinavas vidusskola - 2358 eiro. Kopējais dotācijas apjoms - 2924 eiro.

Apstiprina izglītojamo uzturēšanas izmaksu savstarpējos norēķinus

Apstiprināja Baltinavas vidusskolas savstarpējamā uzturēšanas izmaksas, kas piemērojamas savstarpējos norēķinos ar citām pašvaldībām 2019.gadā - 103,76 eiro.

Apstiprināja Baltinavas pirmsskolas izglītības iestādes viena izglītojama uzturēšanas izmaksas, kas piemērojamas savstarpējos norēķinos ar citām pašvaldībām 2019.gadā - 121,50 eiro.

Piešķir līdzfinansējumu pašvaldības ceļa pārbūvei

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības dalību ES Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.- 2020.gadam pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" projektu konkursā, iesniedzot projektu "Baltinavas novada pašvaldības grants ceļu pārbūves 3.kārta", kurā paredzēts veikt pašvaldības grants ceļa Kaši-Pleitova (0-0,8 km) pārbūvi, piešķirot grants ceļa pārbūvei Baltinavas novada pašvaldības līdzfinansējumu projekta realizācijai 22 000 eiro apmērā.

Apstiprina pārrobežu sadarbības projekta tāmi

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības dalības Latvijas - Krievijas pārrobežu sadarbības projektā "No hobija uz biznesu" izmaksu tāmi. Projekta kopējās izmaksas - 17 777,78 eiro, Baltinavas pašvaldības iespējamās izmaksas - 888,89 eiro.

Apstiprina iniciatīvas "Latvijas skolas soma" tāmi

Apstiprināja iniciatīvas "Latvijas skolas soma" izmaksu tāmi 798 eiro apmērā. Izmaksas saistītas ar Baltinavas vidusskolas skolēnu mācību ekskursijām pa Latviju.

Lemj par Atzinības rakstiem

Nolēma pasniegt Baltinavas novada domes Atzinības rakstus:

AIJAI NAGLEI par devumu izglītības darbā Baltinavas novadā un pedagoģiskā darba stāža 35 gadu jubilejas sakarā; IMANTAM SLIŠĀNAM par devumu izglītības darbā Baltinavas novadā un pedagoģiskā darba stāža 30 gadu jubilejas sakarā; TATJANAI BOLGAROVAI par devumu izglītības darbā Baltinavas novadā un pedagoģiskā darba stāža 25 gadu jubilejas sakarā; ANITAI KEIŠAI par devumu izglītības darbā Baltinavas novadā un pedagoģiskā darba stāža 45 gadu jubilejas sakarā. Atzinības rakstus pasniedza 4.oktobrī, Skolotāju dienas pasākumā vidusskolā. Nolēma pasniegt Baltinavas novada domes Atzinības rakstu MARIJAI BUKŠAI par ilggadēju un kvalitatīvu pedagoģisko darbu un sakarā ar dzīves jubileju. Atzinības rakstu pasniegs Latvijas Republikas proklamēšanas dienas pasākumā.

Dzēsis parādu

Nolēma dzēst un izslēgt no grāmatvedības uzskaites privātpersonas parādu 29,98 eiro apmērā par Baltinavas pirmsskolas iestādes apmeklējumu parāda atgūšanas neiespējamības dēļ.

Izīrēs dzīvojamās telpas

Nolēma izīrēt privātpersonai Baltinavas novada pašvaldībā piederošo dzīvokli Tilžas ielā 17a - 2, ar kopējo platību 37m², dzīvojamā platība 18m².

Atsavinās nekustamo īpašumu

Nolēma uzsākt Baltinavas novada pašvaldībai piederošā nekustamā īpašuma Kristīgās speciālās internātskolas atsavināšanas procedūru Publiskās personas mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā.

Atsavinās sporta inventāru

Nolēma uzsākt Baltinavas novada pašvaldībai piederošās mazvērtīgās kustamās mantas - sporta inventāra - atsavināšanas procedūru Publiskās mantas atsavināšanas likuma noteiktajā kārtībā.

Atsavinās nekustamo īpašumu "Akmentiņi"

Nolēma atsavināt privātpersonai viņas nomāto zemes gabalu (0,4851 ha platībā), kas pieder Baltinavas novada pašvaldībai, pārdodot to par brīvu cenu. Nekustamā īpašuma cenu noteica 1482,84 eiro.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Lappusē “Jūs jautājat, mēs atbildam” ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv, zvaniet 29360850, 645 22126. Mēs centisimies noskaidrot!

Ko darīt, ja esi saindējies ar sēnēm?

“Kādas ir pazīmes, saindējoties ar sēnēm, un ko var darīt vēl pirms mediķu ierašanās, lai saindēšanos mazinātu?” jautā kāda sēnotāja.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķi aicina būt ļoti uzmanīgiem, lasot mežā vai pērkot tirgū sēnes, jo nereti saindēšanās ar sēnēm var izraisīt ļoti nopietnas un pat paliekošas veselības problēmas, kā arī dažkārt saindēšanās var beigties letāli.

Kā izsargāties no saindēšanās:

Mežā lasiet tikai tās sēnes, kuras pazīstat. Arī pērkot sēnes tirgū vai veikalā, izvēlieties tikai tās, kuras jums labi zināmas. Ja piedāvātās sēnes labi nepazīstat, nepaļaujiet tikai uz pārdevēja ieteikumiem vien.

Uzturā nekad nelietojiet vecas, pāraugušas un bojātas sēnes. Saindēšanās var notikt ne tikai ar indīgām sēnēm, bet arī ar ēdamām sēnēm, kas ir sabojājušās vai nepareizi sagatavotas (nenovārtītas vai novārtītas par maz). Svarīgi ievērot sēņu apstrādes ilgumu un veidu.

Sēnes jālasa grozos, lai tās nesakarstu, nesaspīstos, tām varētu piekļūt gaisam. Sēnes, kuras tiek lasītas un uzglabātas plastmasas traukos un polietilēna maisiņos ātri bojājas.

Nelasiet sēnes autoceļā, dzelzceļā, izgāzuvju un rūpnīcu tuvumā, kur ir paaugstināts gaisa piesārņojums.

Pārnesot sēnes mājās, nekavējoties tās apstrādājiet. Kavēšanās un sēņu ilgāka uzglabāšana, tās neapstrādājot, var izraisīt saindēšanos pat ar ēdamām sēnēm.

Sēnes nedrīkst lietot kopā ar alkoholu, jo alkohols pastiprina toksisko vielu iedarbību. Alkohols vēl papildus rada smaguma sajūtu un var apgrūtināt palīdzības sniegšanu, ja tāda nepieciešama.

Sēnes nedrīkst pārēsties, jo tā ir smaga un grūtāk sagremojama barība. Nav ieteicams tās ēst pirms gulētiešanas.

Kādi simptomi liecina par saindēšanos:

Pirmie saindēšanās simptomi var parādīties 1-2 stundu laikā pēc sēņu ēšanas, bet dažkārt tie var parādīties arī vēlāk. Simptomi var būt dažādi, atkarībā no saindēšanās smaguma. Ļoti bieži pirmās pazīmes ir: vemšana, vājums, svīšana un sāpes vēderā.

Kā rīkoties saindēšanās gadījumā:

Ja novērojat minētās pazīmes un ir aizdomas, ka notikusi saindēšanās ar sēnēm, nekavējoties jāsazinās ar mediķi.

Līdz brīdim, kad cietušais nonāk mediķu aprūpē, ieteicams izskalot muti un iedzert ne vairāk kā 1 glāzi vāsa ūdens. Nekādā gadījumā nedrīkst lietot alkoholu!

Ārstēšanās process ir ātrāks un sekmīgāks, ja ir zināms, ar kādu sēni saindēšanās notikusi. Tādēļ ieteicams saglabāt neapēstās sēnes, un arī tās sēnes, kuras iespējams, ir atņemtas kopā ar pārējo ēdienu.

(No “nmpd.gov.lv”)

Vai Začu kapos notikusi solītā labiekārtošana?

Šī gada vasaras sākumā intervijā “Vadugunij” pašvaldības aģentūras “SAN-TEX” direktors Uldis Sprudzāns stāstīja, ka arī Začu kapos notiks kapu labiekārtošana. Vai solītais izdarīts?

Balvu novada pašvaldības aģentūras direktors ULDIS SPRUDZĀNS saka: “Viss, kas tika solīts, ir izdarīts - žogam

uzmūrēti jauni stabi, atjaunoti kapu vārtiņi, uzstādīts gliests, jauns informācija stends. Pašvaldībai šie darbi izmaksāja 1340 eiro.”

Kā veicas ar remontdarbiem Rugāju centrālajā ielā?

“Bieži sanāk braukt uz laukiem caur Rugājiem, tāpēc vienmēr pamanu, kas jauns šajā pagastā notiek. Manu uzmanību jau sen piesaista izjauktā ietve Rugāju centrālajā ielā teju visā ielas garumā no viena tilta līdz otram. Cilvēkiem nākas iet pa ielas braucamo daļu. Gribētos zināt, vai darbi norit, kā plānots?” jautā avīzes lasītāja.

Rugāju novada pašvaldības izpilddirektore DAINA TUTIŅA, atbildot uz lasītājas jautājumu, skaidro: “Saskaņā ar iepirkumu, gājēju ietves un apgaismojuma izbūvei Rugāju ciemā bija paredzēti pieci mēneši. Šobrīd darbi, kas uzsākti jūlijā, notiek paredzētajā grafikā. Domāju, ka nevar nepamanīt, - viss notiek un virzās uz priekšu. Ja laikapstākļi ļaus, nākamajā nedēļā plānots ietvi noasfaltēt. Šī izbūve ietver ļoti apjomīgus darbus, jo pilnīgi visas komunikācijas jāieriko no jauna (lietus ūdens kanalizācija, drenāžas tīkli, ietves sagatavošanas darbi un ietves segas izbūve, apgaismojuma kabeļu izbūve u.c.). Vienīgi apzaļumošanu atlikšim uz pavasari. Diemžēl tā arī nesagaidījām atbalstu no Satiksmes ministrijas apgaismojuma ierīkošanā Rugāju ciemā, neskatoties uz to, ka ielas malās izvietotas izglītības iestādes, ir intensīva gājēju plūsma, nav ne ietves, ne apgaismojuma. Ministrijas arguments bija - maza satiksmes intensitāte. Līdz ar to pašvaldībai nekas cits neatlika, kā pārņemt valsts ceļa joslu ietves un apgaismojuma izbūvei izstrādāt tehnisko projektu, darbus darīt par pašvaldības līdzekļiem.”

Vai netiks liegta pieeja dabas objektam?

Stīglavas upes attīrīšanas talkas laikā talcinieku sarunās izskanēja bažas, vai turpmāk tūristiem un citiem interesentiem netiks liegta pieeja unikālajam dabas objektam, kuru ieskauj privātpašnieka zeme? Potenciālie zemes īpašnieki ir vairāki, viņi tagad kārto savas īpašuma tiesības, ko mantojuši no bijušās zemes īpašnieces.

Viļakas novada Šķilbēnu pagasta pārvaldes vadītājs ANDRIS MEŽALS, kura pārraudzības teritorijā atrodas unikālais dabas objekts, skaidro, ka nav informēts par to, cik tālu pavirzījies zemes mantošanas process, bet pagaidām ne rakstiski, ne mutiski aizliegumi par stāvlaukuma izmantošanu, kas atrodas pie dabas objekta, pašvaldībā nav saņemti. “Ar bijušo zemes īpašnieki mums bija vienošanās, ka viņa atļauj izmantot to īpašuma daļu, uz kuras atrodas stāvlaukums pie tūrisma objekta,” informē A.Mežals.

Savukārt Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas dabas izglītības centra vadītāja REGĪNA INDRIĶE skaidro, ka šādos gadījumos viena no problēmām ir tā, ka valstij nacionālajos parkos, dabas parkos un citu kategoriju īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (tostarp dabas pieminekļos) tikpat kā nepieder zemes platības (izņemot mežus). Tās pieder pašvaldībām un privātpašniekiem. Vislabākais tūrisma attīstības veids tad ir privātpašnieku un pašvaldības sadarbība, noslēdzot divu pušu vienošanos, kas ļauj īstenot teritoriju uzturēšanas darbus, tostarp apsaimniekot izveidoto infrastruktūru, izvest atkritumus, pļaut zāli, izvietot norādes tūristiem. Tomēr zemes īpašnieks var arī neļaut veidot dabas tūrisma infrastruktūru viņam piederošajā zemes gabalā.

Aizsargājamās teritorijās zemes īpašnieks sava īpašuma robežās nedrīkst ierobežot kājāmgājēju (tūristu) pārvietošanos pa ceļiem un takām, kas izveidoti saskaņā ar aizsargājamās teritorijas dabas aizsardzības plānu dabas teritorijas apskatei.

Kādas juridiskās sadarbības formas pielietot sadarbībā ar zemes īpašniekiem, tas būtu jāskatās pašvaldībām pašām.

Cik ātrā laikā tuviniekiem jāpaziņo par pacienta nāvi slimnīcā?

“Cilvēka nāve vienmēr ir trieciens un negaidīts zaudējums jebkuram, bet jo īpaši tuviniekiem. Nesen kaimiņiene stāstīja gadījumu, ka viņas māsiņa no Rīgas aizgājusi mūžībā nakts laikā Paula Stradiņa slimnīcā, bet mediķi par to tuviniekiem paziņoja tikai no rīta. Gribētos zināt, kāda parasti ir kārtība, kas nosaka, cik ātrā laikā šī sēru ziņa jā dara zināma?” jautā avīzes lasītāja.

SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības” sabiedrisko attiecību speciāliste LANA UPĪTE skaidro: “Slimnīcu apvienībai izstrādāta sava kārtība, ja pacients miris ārstniecības iestādē. Tā nosaka, - ja pacients miris ārstniecības iestādē dienas laikā, tad piederīgajiem par tuvinieka nāvi paziņo iestādes medicīniskais personāls tajā pašā dienā uz tālruna numuru, ko norādījuši piederīgā. Savukārt, ja pacients miris ārstniecības iestādē nakts stundās, personāls paziņo piederīgajiem nākamajā rītā. Izņēmums var būt, ja piederīgā ir izteikuši vēlmi ziņu saņemt uzreiz, arī nakts stundās, tad tas tiek attiecīgi arī darīts. Pēc tam mirušā cilvēka ķermeni nogādā ārstniecības iestādes patoloģijas nodaļas morgā. Ja noteikta tiesu medicīniskā ekspertīze, mirušo pārved uz Valsts tiesu medicīniskās ekspertīzes centru vai tuvāko Valsts tiesu medicīniskās ekspertīzes centra reģionālo nodaļu.

Medicīnas apliecību par nāves cēloni var saņemt ārstniecības iestādes nodaļā, kurā pacients ir miris, sociālās aprūpes vai rehabilitācijas iestādē, kurā pacients ir atradies, tās ārstniecības iestādes patoloģijas nodaļā, kurā veikta mirušā autopsija, vai gadījumā, ja ir noteikta tiesu medicīniskā ekspertīze - Valsts tiesu medicīniskās ekspertīzes centra vai tā atbilstošajā reģionālajā nodaļā. Mirušā tuviniekiem ieteicams pašiem saņemt medicīnas apliecību par nāves cēloni no ārstniecības iestādes personāla.”

Vai par plānoto ūdens skaitītāja pārbaudi iepriekš nav jāpaziņo?

Laikraksta “Vaduguns” redakcijai piezvanīja daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāja no Balviem. Sieviete jautā, vai pašvaldības aģentūrai “SAN - TEX” dzīvokļu īpašnieki nav iepriekš jāinformē par plānoto ūdens skaitītāja pārbaudi?

“SAN - TEX” direktors ULDIS SPRUDZĀNS skaidro, ka pilnīgi visiem dzīvokļu īpašniekiem izziņot par ūdens skaitītāja pārbaudi ir sarežģīti, kas varētu izvērsties par bez maz vai bezgalīgu procesu: “Tāpat pieredze liecina, ka, iepriekš nepaziņojot par ūdens skaitītāja pārbaudi, var konstatēt gadījumus, kad cilvēki pakalpojumu izmanto negodprātīgi. Šādi gadījumi arī bijuši. Savukārt, ja par pārbaudi iepriekš brīdina, tad tiem iedzīvotājiem, kuriem prātā kādas nelikumības, būs pietiekami daudz laika, lai tās novērstu. Citādāk ir gadījumos, kad ūdens skaitītāju nepieciešams nomainīt. Šādās reizēs tiek saskaņoti abām pusēm piemēroti laiki, kad šo darbu var paveikt. Jāpiebilst, ka ūdens skaitītāju pārbaudes veic vai nu “SAN - TEX” darbinieki kopā ar daudzdzīvokļu mājas vecāko, vai arī viens pats. Ir dažāda rakstura pārbaudes - gan profilaktiskas pārbaudes, kad pārbaudām visas daudzdzīvokļu mājas un privātmājas, gan arī negaidītas pārbaudes. Cenšamies gada laikā pārbaudīt visas mājas. Savukārt, ja pēc nodotajiem ūdens skaitītāju rādījumiem rodas aizdomas par iespējamu negodprātīgu rīcību, pārbaudes varam veikt biežāk. Tas attiecas gan uz daudzdzīvokļu mājām, gan arī privātmājām.”

ir asinīs

Foto - I.Tušinska

Amerikāņu futbolisti ar brazīliešu saknēm. Lai gan Hamida un Jadsona pamatnodarbošanās ir futbols, viņiem ir arī citi vaļasprieki. Hamids labi spēlē ģitāru, bet Jadsons aizraujas ar peldēšanu, skriešanu, riteņbraukšanu un citiem sporta veidiem. Abiem jaunajiem futbolistiem patīk ceļot, apgūt svešvalodas un iepazīt citu valstu kultūras. Hamids šobrīd brīvi runā četrās valodās – angļu, franču, portugāļu un spāņu. Agrāk esot zinājis arī arābu valodu, bet nedaudz to piemirsis. Viņam patīk bioloģija, un kādu dienu puišis grasās pabeigt studijas, iegūstot grādu bioloģijā vai ģenētikā. Dzīvojot saulainajā Kalifornijā, viņš iemīlējis sērfošanu un volejbolu. Savukārt Jadsons vislabprātāk pavada laiku, sportojot pie dabas. “Ja nespēlēju futbolu, esmu laukā. Kopš trīs gadu vecuma peldu, bieži apmeklēju arī Balvu peldbaseinu. Piemēram, šodien nebija futbola treniņā, tādēļ biju baseinā. Patīk braukt ar riteni, skriet, vingrot trenāžieru zālē. Esmu aktīvs un trenējos katru dienu. Tas mani dara laimīgu. Labprāt ceļoju, apskatu citas valstis, mācos svešvalodas. Gribu iemācīties pēc iespējas vairāk valodu,” par sevi stāsta Jadsons.

HAMID: - Gribētu kļūt par profesionāli un kādu dienu spēlēt ASV komandā, savu draugu un ģimenes priekšā. Nākotnē ļoti gribētu pasaules kausa izcīņā pārstāvēt vienu no manām nacionālajām komandām – vai nu ASV, vai Brazīlijas, vai Irānas. Iespējams, pat Francijas, jo mācījos franču skolā. Jūtos privilģēģts, jo visās šajās valstīs futbols ir augstā godā.

Kurš, jūsuprāt, ir visu laiku pasaules izcilākais futbolists?

JADSON: - Uzskatu, ka Kristianu Ronaldo ir labākais. Ne tikai futbolists, arī atlēts. Viņš mani iedvesmo. Viņa smagais darbs, mērķtiecība un vēlme sasniegt panākumus padara viņu par labāko un izceļ pārējo vidū.

HAMID: - Grūti izšķirties starp diviem spēlētājiem. Pele ir viens no tiem. Man tas jāsaka. Ja tu iesit 1200 vārtus savas karjeras laikā, tev ir jābūt visu laiku labākajam. Viņš vinnējis trīs pasaules kausus, un to neviens cits nekad nav paveicis. Viņš ir tik ietekmīgs, viens pats tik daudz izdarījis un izmainījis šajā spēlē. Par labāko mūsdienu spēlētāju uzskatu Laionelu Mesī. Ir sāpīgi to teikt, jo viņš ir argentīnietis, bet es - brazīlietis, bet šīs divas valstis vienmēr konkurējušas savā starpā. Viņš ir maģisks un ar katru gadu kļūst aizvien labāks. Mesī ir viens no futbolistiem, kuram cenšos līdzināties, mācos no viņa. Bet video esmu vērojis arī Pele spēli un mācījos no viņa. Vēlētos, lai manā spēles manierē atspoguļotos šo divu spēlētāju ietekme, un, protams, gribētu izveidot pats savu spēles stilu.

Foto - no personīgā arhīva

Hamids. Puiša dzīvē futbolam ir milzīga nozīme. Šī spēle palīdzēja viņam pārvarēt grūtus laikus, sākot mācīties jaunā skolā, kur klasesbiedri viņu atstūma. Futbols izmainīja viņa dzīvi, paverot jaunus ceļus un iespējas.

Foto - no personīgā arhīva

Hamids kopā ar māsu. Jaunais, Brazīlijā dzimušais amerikāņu futbolists ļoti vēlas, lai ģimene ar viņu lepotos. Tāpēc viens no Hamida sapņiem ir spēlēt profesionālā ASV komandā, lai viņa sniegumu spēlēs varētu vērot arī ģimene un draugi.

Foto - no personīgā arhīva

Jadsons. Jadsona sapnis ir kļūt par slavenu futbolistu. Sports ir visa viņa dzīve. Kad puišis neatrodas futbola laukumā, viņš skrien, peld vai brauc ar riteni.

Brīvbriidi sagatavoja I.Tušinska

CILVĒK ZIŅAS

Puiši saģērbj tautumeitu, meitas - tautudēlu

5. oktobrī Briežuciemā uz tējas vakaru kopā sanāca esošie un bijušie deju kolektīva “Pāris” dalībnieki. Viņi atcerējās, kā aizvadīti Dziesmu svētki, daudzās uzstāšanās, - to atgādināja foto bildes un video zālē uz lielā ekrāna.

Kopš pirmās dienas visus 25 kolektīva pastāvēšanas gadus mēģinājumos un svētkos “Pāri” apmeklēja Vija un Jāzeps Jermačāni, bet to cilvēku, kuri dejo divdesmit gadu, ir krietni vairāk.

Īpašu jautrību deļotājos radīja atrakcija “Saģērb savu tautumeitu un tautudēlu”. Kultūras dzīves vadītāja Zita Mežale smeja, ka šos uzdevumus veikt bija pagrūti. Puišu komandai uz ātrumu vajadzēja saģērbt tautumeitu, kuras lomā iejutās vadītāja Skaidrīte Pakalnīte. Savukārt meitu komanda pucēja ilggadējo deļotāju Franci Ločmeli. Lai arī maisā abām komandām bija ievietots vienāds apģērbu skaits, gala rezultātā izrādījās, ka meitu saģērbt bija daudz piņķerīgāk nekā puiši. Vai šai atrakcijai sekoja turpinājums ar izģērbšanos, šoreiz paliek noslēpums.

Puķes jāved ar tačku

Jaukajai deju kolektīva “Pāris” vadītājai Skaidrītei Pakalnītei tējas vakarā sadāvināja tik daudz puķu, ka ne mājās aiznest. Zita Mežale neapjuka, mudinot Skaidrīti to izdarīt no rīta. “Brauc ar tačku!” mudināja Zita. Skaidrīte paklausīja, un dāvinājumi māju sasniedza.

NEDĒĻAS CITĀTS

“Ārsts no ātrās palīdzības mani piedzērušos pataisīja māksliģi...”

(No šoferu paskaidrojuma ceļu policijā)

Redakcija atvairnojas visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvairnoģušas vai aizvairnos

Jaundzimušie

Labākā dzimšanas dienas dāvana jau saņemta.

7.oktobrī pulksten 9.27 piedzima puika. Svars – 3,490kg, garums 54cm. Puisēna vecākiem Zandai un Jurim Petroviem no Cēsīm šis ir otrais bērniņš. Mazo brālīti mājās gaida lielais brālis Patriks, kuram ir divi gadi un septiņi mēneši. Jaunie vecāki atzīst, ka, gaidot otro bērniņu, mazuļa dzimums bija mazsvarīgs, jo viņi būtu vienlīdz priecīgi gan par meitiņu, gan dēlu. “Otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē uzzinājām, ka būsīm vecāki vēl vienam puikam, un par šo faktu nopriecājāmies. Mums rados jau drīz būs futbola komanda. Brālim ir divi puikas, tagad arī mums. Vecvecākiem ir ko turēt,” secina jaunā māmiņa

Pie vārdiņa tiks tu-

vākajā laikā. 9.oktobrī pulksten 15.10 piedzima meitenīte. Svars – 3,130kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Undīnei Uskliņģei no Apes novada šis ir pirmais bērniņš. “Gaidot bērniņu, ar vīru Jāni zinājām, ka būsīm vienlīdz priecīgi gan par meitiņu, gan dēlu. Un vienā no pirmajām ultrasonogrāfijām uzzinājām, ka būsīm vecāki jaukai meitiņai,” lepojas Undīne. Jaunā māmiņa stāsta, ka pagaidām mazuļi vēl pie vārda nav tikusi, lai gan abiem ar vīru daži vārda varianti jau ir padomā:

“Pagaidām mums notiek iepazīšanās process, un pavisam drīz jau kļūs skaidrs, kurš no izvēlētajiem vārda variantiem būs piemērotākais.” Jaunie vecāki stāsta, ka Balvu slimnīcas dzemdību nodaļu izvēlējušies pēc draugu ieteikuma un ar izdarīto izvēli ir apmierināti, jo šeit strādā profesionāli mediķi, personāls ir ļoti jauks, savukārt slimnīcas palātas mājīgas un skaistas. Jautāta, kurš bija pirmais, kas saņēma prieku vēsti par meitiņas dzimšanu, Undīne atklāja, ka tie bija abu ar Jāni vecāki: “Maniem vecākiem šis jau ir ceturtais mazbērniņš, savukārt Jāņa – otrais. Viņi visi ļoti gaidīja šo prieku ziņu. Skatāmiem ar vīru uz jaundzimušo meitiņu un nevaram saprast, kuram no mums viņa līdzīga – droši vien par to vēl pāragri spriest. Paaugsies, tad redzēsīm!”

10.septembrī pulksten 9.22 piedzima meitenīte. Svars – 3,235kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Anna Ločmele dzīvo Balvu novada Bērzpils pagastā.

10.septembrī pulksten 15.57 piedzima puika. Svars – 3,470kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ieva Upīte dzīvo Ludzā.

13.septembrī pulksten 14.53 piedzima puika. Svars – 3,400kg, garums 56cm. Puisēna mamma Agate Pipare dzīvo Balvos.

14.septembrī pulksten 16.21 piedzima puika. Svars – 2,800kg, garums 53cm. Puisēna mamma Inga Kapustina dzīvo Aknīstes novada Asaru pagastā.

15.septembrī pulksten 9.19 piedzima puika. Svars – 3,985kg, garums 55cm. Puisēna mamma Aina Dzanuška dzīvo Balvos.

16.septembrī pulksten 9.32 piedzima puika. Svars – 4,015kg, garums 57cm. Puisēna mamma Inese Puka dzīvo Balvos.

Zanda. Tiklīdz kļuva zināms otrā bērniņa dzimums, topošie vecāki varēja pievērsties atbildīgajam vārda došanas uzdevumam. “Kad dzima pirmais dēls, izvēloties viņa vārdu, mums bija svarīgi, lai vārdadiena iekrīt kādā no vasaras mēnešiem, jo pašiem visas jubilejas ir ziemā un rudenī. Toties šoreiz uz lapiņām izrakstījām sev tīkamākos vārda variantus un pēc tam tos salīdzinājām. Kā par brīnumu, abiem sakrita vārds Ernests, ko beigās arī izvēlējāmies. Jau no paša sākuma mums bija pārliecība, ka tas būs istais,” stāsta nu jau divu dēlu mamma Zanda. Jautāti, kādēļ mērojuši ceļu no Cēsīm uz Balviem, Zanda un Juris atklāj, ka par Balvu slimnīcas nodaļu bija dzirdētas tikai un vienīgi labas atsauksmes, tādēļ viņi nolēma doties uz šejieni. “Noteikti par savu lēmumu neesam vilušies, jo personāls ļoti atsaucīgs un palātas mājīgas,” apliecina jaunie vecāki. Zanda un Juris atzīst, ka oktobris viņu ģimenē bijis ražīgs mēnesis, bet nu tas būs vēl ražīgāks. “1.oktobrī ir mana vārdadiena un mūsu kāzu jubileja, 7.oktobrī Ernesta dzimšanas diena, pēc tam vīra vecākiem vārda un dzimšanas diena, savukārt pašā oktobra izskaņā - 29.oktobrī - jubileju svin Juris,” stāsta Zanda. Savukārt Juris piebilst, ka savā 30.dzimšanas dienā, kas būs pēc pāris dienām, labāko dāvanu jau saņēmis – viņam piedzimis otrais dēls. “Ko lai saka – oktobris mums viens vienīgs kūku mēnesis,” apliecina divu dēlu tēvs.

Vēl dzimuši:

10.septembrī pulksten 2.59 piedzima meitenīte. Svars – 3,275kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Sabīne Jēkabsone dzīvo Alūksnes novada Mālpupes pagastā.

Septembrī

Reģistrēti mirušie

VIĻAKAS NOVADĀ

Žiguru pagastā

Antoņina Pavlova (1941.g.)

Viļakas pilsētā

Uldis Leitens (1933.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Viktors Korņejevs (1957.g.)

Anatolijs Nirka (1953.g.)

Bērzpils pagastā

Andrejs Gusts (1960.g.)

Ādolfs Kubaks (1940.g.)

Kubulu pagastā

Mihails Počtars (1952.g.)

Tilžas pagastā

Leonora Rugele (1931.g.)

Vectilžas pagastā

Jānis Ločmelis (1945.g.)

Daina Valentina Vorslava (1943.g.)

Balvu pilsētā

Vasilijs Aleksejevs (1934.g.)

Ņina Antonova (1950.g.)

Voldemārs Ivanovs (1951.g.)

Domicella Pužule (1926.g.)

Jānis Salmanis (1940.g.)

Augustā

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Alina Jakovļeva (1941.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Viļakas pilsētā

Jānis Dvinskis (1955.g.)

Anele Orlovska (1931.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Pēteris Pizičs (1953.g.)

Bērzpils pagastā

Līvija Gaspaziņa (1933.g.)

Jānis Spalviņš (1937.g.)

Briežuciema pagastā

Valentīna Drozdova (1932.g.)

Kubulu pagastā

Leons Belka (1954.g.)

Tilžas pagastā

Antonina Barkāne (1923.g.)

Vectilžas pagastā

Staņislavs Ločmelis (1937.g.)

Viksnas pagastā

Tatjana Larina (1975.g.)

Balvu pilsētā

Anatolijs Frolovs (1948.g.)

Lilija Ivanova (1933.g.)

Zenta Zinaida Laicāne (1936.g.)

Lauris Ločmelis (1978.g.)

Ruta Logina (1945.g.)

Inga Oplucāne (1971.g.)

Ausma Pušpure (1932.g.)

Igors Zaharovs (1978.g.)

Ierēdņa vārdi rada diskusiju vilni

Fotoradari - peļņai vai drošībai?

Šis nedēļas pirmdienas ritā daudzus Latvijas iedzīvotājus pārsteidza Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra Dmitrija Trofimova publiski paustā informācija par fotoradariem un to finansēšanu.

Ciniska patiesība vai liels pārpratums?

Pirmās darba dienas agrā ritā, izlasot ierēdņa teikto, vairums prātoja, - tā ir ciniska patiesība, ko augstā varas krēslā sēdošs varasvīrs beidzot saņemies atklāti pateikt sabiedrībai, vai arī ir noticis liels pārpratums? **Galvenokārt runa ir par Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra vārdiem, ka no stacionāro fotoradaru sodiem valsts budžetā patlaban tiek iegūts mazāks finansējums, nekā sākotnēji plānots. Līdz ar to esošo fotoradaru turpmākā darbība un jaunu fotoradaru iegāde ir neskaidra.** "Tas saistīts ar remontdarbiem uz centrālajām šosejām un ielām, kuru dēļ autovadītāji spiesti samazināt ātrumu vietās, kur izvietoti fotoradari. Tāpat kopumā augusi arī autovadītāju disciplīna satiksmes noteikumu ievērošanā," klāstīja valsts sekretārs.

Pašaprotami, ka šādi ierēdņa vārdi izraisīja plašu rezonansi, liekot sabiedrībai secināt, ka faktiski fotoradari ir biznesa projekts ar mērķi gūt peļņu. Ja reiz šāda situācija izveidojās, nebija arī ilgi jāgaida ne tikai Valsts policijas, bet arī paša Iekšlietu ministra skaidrojumi (tie tika publicēti tajā pašā dienā), abiem kā vienam steigot apgalvot, ka fotoradariem ar peļņu uz autovadītāju rēķina nav nekā kopīga.

Kāds ir sausais atlikums?

Raksturojot visu šo situāciju, vietā ir teiciens, - lai vai kā, pateiktu vārdu atpakaļ vairs nepaņem. Turklāt tauta jau sen arī mējo, ka ar to fotoradaru uzstādīšanas īsto un patieso mērķi laikam nav kaut kas līdz galam kārtībā. Tādēļ, lai arī kādi būtu oficiālo iestāžu skaidrojumi vai taisnošanās, skaidrs viens - šādi augstā amatā esošu ierēdņu publiski paziņojumi sabiedrībā vēl vairāk vieš neuzticību ne tikai tam, ko dara augšas un kādu mērķi vadīti viņi kaut ko dara, bet kā ķēdes reakcijā arī pret citām par satiksmi atbildīgajām iestādēm. Piemēram, vismaz līdz šīs trešdienas pēcpusdienai vairāk nekā puse to sociālā tīkla "Facebook" lietotāju, kuri atstāja emocionālas piezīmes pie Valsts policijas skaidrojuma par fotoradaru izmantošanas mērķiem, savu attieksmi pāuda ar smieklu, dusmu vai asaru emocionāliem.

Lasītāj, kā domā Tu? Fotoradaru mērķis ir satiksmes drošības uzlabošana vai veids, kā papildīt valsts budžetu?

VALSTS POLICIJA

Vairākkārtīgi uzsvērts, ka fotoradaru ieviešanas mērķis ir samazināt ceļu satiksmes negadījumos gan cietušo, gan bojāgājušo personu skaitu. Valsts policija nekad nav uzskatījusi, ka fotoradaru vai tehnisko līdzekļu ieviešanas projekts būtu veids, kā papildināt valsts budžetu vai pēc iespējas vairāk sodīt autovadītājus. Ļoti uzskatāms piemērs ir 2014.gads, kad uz Latvijas ceļiem fotoradaru nebija. 2014.gadā bija 213 bojāgājušie, bet 2018.gadā, kad uz Latvijas ceļiem bija 100 fotoradari - 148 bojāgājušie. Tas nozīmē, ka izglābtas vismaz 65 cilvēku dzīvības. "Ši arī ir atbilde uz diskusijām publiskajā telpā par to, kādam mērķim domāts fotoradaru projekts. Viennozīmīgi vienam mērķim - uzlabot satiksmes drošības stāvokli. **Fotoradaru mērķis vienmēr ir bijis un būs satiksmes drošības uzlabošana. Par to nevar būt nekādi jautājumi.** Satiksmes drošības jautājumi nevar būt īstermiņa projekti. Tā ir nepareiza pieeja. Tiem jāpievērš uzmanība nepārtraukti. Šobrīd mēs esam sasnieguši mazu uzlabojumu, neskatoties uz to, ka pagājušais gads bija mazliet sliktāks nekā 2017.gads. Mums jāvirzās uz to, lai uz Latvijas ceļiem ciestu arvien mazāk cilvēku, bet bojā neietu neviens," uzsver Valsts policijas Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieks Normunds Krapsis.

Nevar runāt par cilvēku dzīvībām un vienlaicīgi plānot, kāds labums būs valsts budžetā. Uzstādījums ir samazināt bojāgājušo cilvēku skaitu, kas aizvien ir diezgan liels. Diemžēl Latvija šajā ziņā joprojām ir trešā saraksta beigās no visām Eiropas Savienības dalībvalstīm. "Ja mēs domājam, ka fotoradaru ieviešanas projekts ir bijis neveiksmīgs, runājot par budžeta papildināšanu, tad, manuprāt, tas ir ļoti neprofesionāli," norāda N.Krapsis.

SANDIS ĢIRĢENS, iekšlietu ministrs

Fotoradaru jautājums vienmēr sabiedrībā izraisījis plašu rezonansi. Tam ir savs iemesls, jo cilvēkiem nav zudusi pārlicība par faktu, ka daudzos gadījumos radari ir uzstādīti nevis vietās, kur tiešām notiek negadījumi, bet gan tur, kur vislabāk nopelnīt naudu. **Iekšlietu ministrija ir kategoriski pret publiski izskanējušo interpretējumu, ka fotoradari ir biznesa projekts kādam komersantam un drošs avots valsts kases papildināšanai no autovadītāju maciņa.**

Fotoradara mērķis ir samazināt transportlīdzekļu ātrumu bīstamajos ceļa posmos, samazināt riskus, novērst ceļu satiksmes negadījumus bojāgājušo skaitu, kas pēc statistikas datiem kontrolētajos ceļa posmos arī tiek nodrošināts. Mana kā Iekšlietu ministra pozīcija ir skaidra - ceļa posmā, kur tiek uzstādīts fotoradars, tam jāpilda satiksmes drošības funkcijas, un radars pēc definīcijas nenes un nedrīkst ģenerēt ienākumus. Tomēr man ir skaidra viena lieta. Jebkurš drošības elements prasa uzturēšanas izdevumus, - vai tās ir policistu, robežsargu, ugunsdzēsēju algas, vai ekipējuma, transportlīdzekļu un arī radaru uzturēšanas izmaksas. Mani neapmierina pozīcija - runāsim par ienākumiem, bet izdevumu pozīcija ir Iekšlietu ministra personīgā atbildība. Drošības uzturēšanas izdevumiem jābūt iekļautiem valsts budžeta bāzes izdevumos. Transportlīdzekļu vai infrastruktūras izdevumi, kā arī izdevumu sadārdzinājums nav jautājums par kādu politisko iniciatīvu. Tas ir sabiedrības drošības jautājums, par kuru nevajadzētu kaulēties. Nav jābūt top līmeņa finanšu ekspertam, lai sapratu to, ka neviens nepērk transportlīdzekli, ja nepietiek līdzekļu automašīnas riepu nomaiņai, degvielai, OCTA. Diemžēl valsts budžeta kontekstā atbildīgās personas redz tikai ieņēmumu sadaļu, bet neredz vai negrib redzēt loģisko izdevumu sadaļu. No kādām funkcijām man būtu jāatsakās fotoradaru uzturēšanas izdevumu segšanai? Drošības izdevumi ir valdības kolektīvā atbildība, līdz ar to prasu rast konstruktīvu risinājumu ceļu satiksmes drošības nodrošināšanai, izvērtēt fotoradaru uzturēšanas izmaksas aprēķinus un pamatojumu vai arī drosmīgi pieņemt lēmumu par atteikšanos no fotoradariem finansējuma nepietiekamības gadījumā.

✓ "Līdz šim jau 20 gadus dievojas, ka neesot nekādu plānu gūt peļņu no mūsu sodiem. Nē, izrādās ir!"

TV raidījuma "Zebra" vadītājs un autoeksperts PAULS TIMROTS

Kā vērtējat Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra teikto?

INGARS PĒTERSONS, balvenietis, autovadītājs ar 28 gadu stāžu
Jau sen viss bija skaidrs

Kā justies šoferiņiem pēc šādiem paziņojumiem? Autovadītāji ir reālisti. Mums sen jau viss bija skaidrs. Jebkurā gadījumā Dmitrija Trofimova izteikumi, protams, radīja rezonansi. Tas liecina par oficiālo personu (ne)profesionalitāti. Savukārt Valsts

policijas mēģinājumi labot un skaidrot izveidojušos situāciju to visu padarīja tikai nožēlojamāku. Fotoradarus pie skolām un bērnudārzkiem neuzstāda! Ja nu tikai 1.septembrī kā labas gribas žestu... Tomēr fotoradari ir vajadzīgi - tie organizē satiksmi un autovadītājiem liek aizdomāties par savu rīcību uz ceļa. Lielāka vērtība gan būtu fotoradariem, kas mēra vidējo ātrumu garākā ceļa posmā, jo pašreizējās mērierīces autovadītāju piespiež samazināt ātrumu 400 līdz 500 metru zonā. Līdz ar to šo radaru nozīme satiksmes drošībā ir niecīga. Tas ir visiem skaidrs. Gada sākumā bija arī informācija, ka fotoradars Bauskas novada Codē nopelnījis 263 tūkstošus eiro. Ja tas šķiet maz, tad kādi bija plānotie ieņēmumi? Miljoni? Kādiem tad īsti mērķiem fotoradarus uzstāda?

ARMANDS LOGINS, bijušais balvenietis, jurists, Latvijas Juristu apvienības valdes loceklis

Fotoradaru ieviešana - fars

Fotoradaru ieviešana jau sākotnēji bija un vēl joprojām uzskatāma par farsu. Iekšlietu ministrijas teikto par fotoradaru izvietojuma pārtraukšanu un iespējamo jau esošo fotoradaru demontāžu uzskatu par atbilstošu reālajai situācijai. Proti, uz doto brīdi fotoradaru piensums vērtējams ar mīnusa zīmi. To apliecina ceļu satiksmes drošības statistika un cietušo, un bojāgājušo skaits, kas palicis nemainīgs. Uzskatu, ka jau sākotnēji bija izvēlēta nepareiza politika satiksmes drošības uzlabošanai. Pamatojot savu teikto, vēlos norādīt sekojošo: izvietojot fotoradarus, rēķināja, ko no tā iegūs valsts. Tātad tas ir business - cik ieguldīsim, kad atpelnīsim

un nopelnīsim. Savukārt pati satiksmes drošība tika pievilktā aiz ausīm. Modelējot situāciju, vēlos norādīt uz elementārāko kļūdu. Proti, tika ieguldīti līdzekļi radaros, kas pēc savas būtības soda automašīnu, jo vadītājs-pārkāpējs netiek skaidrots. Piemēram, ja esmu turīgs, man ir 100 tūkstošus eiro vērtā automašīna un es ar to no Rīgas līdz Balviem braucu tā, kā ienāk prātā, tad šajā ceļa posmā tiks fiksēti pārkāpumi ar Līgatnē, Ieriķos un Velēnā uzstādītajiem fotoradariem. Varbūt būs izvietots arī kāds pārvietojamais fotoradars. Taču es kā braucis uz 160 km/h, tā arī turpināšu braukt. Rezultātā gan soda naudās kopumā samaksāšu apmēram 700 līdz 900 eiro, taču neviens mani nebūs apturējis un paskaidrojis sekas par šādu ātruma pārkāpšanu. Savukārt, ja šajā pašā ceļa posmā mani apturētu četras policijas ekipāžas, tad droši vien jau pēc pirmās sastapšanās ar likumsargiem zaudētu autovadītāja apliecību uz trīs mēnešiem. Uzskatu, ka valsts attieksme pret satiksmes drošības uzraudzīšanu un nodrošināšanu ir pilnīgi absurda. Līdzekļus iegulda nevis, lai uzlabotu satiksmes drošību, bet gan lai iekasētu naudu. Kas attiecas uz soda naudas iekasēšanu un to plānošanu budžetā, no ekonomikas viedokļa droši vien tas ir pareizi. Savukārt no tiesiskā viedokļa tas ir nesaprotami un neizskaidrojami. Ar tādu valdības un Saeimas loģiku varētu plānot arī ienākumus no konfiscētās naudas, kas izņemta kriminālprocesos par noziedzīgiem nodarījumiem tautsaimniecībā, cilvēktirdzniecībā utt. Uzskatu, ka, ieguldot naudu cilvēkos, policijas darbiniekos, konkrēti satiksmes drošības jomā rezultāti viennozīmīgi būtu labāki.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Biedrība "Balvu rajona partnerība" 2019.gada 11.oktobrī izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas 7.kārtu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā 19.2. Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju. Projektu konkursi tiek organizēti saskaņā ar biedrības "Balvu rajona partnerība" **izstrādāto Ziemeļlatgales sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2015.-2020.gadam** (turpmāk Ziemeļlatgales SVVA stratēģija 2015.-2020.gadam).

Projektu iesniegumu pieņemšana	No 2019.gada 11.novembra līdz 2019.gada 11.decembrim.
Sludinājuma kopsumma	EUR 121 998,45 R.2.1. Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un kultūras mantojuma objektus, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai – EUR 80 000 R.2.6. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana vietējiem iedzīvotājiem – EUR 41 998,45
Projektu īstenošanas termiņš	☐ Ja tiek veikta būvniecība, teritorijas labiekārtošana – 2 gadi no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. ☐ Ja projektu īsteno aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" un projektā paredzēta attiecināmo izmaksu pozīcija "Ar projektu saistītā personāla atalgojuma un darbības nodrošināšana" izmaksas, kas nepārsniedz 15% no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas – 2 gadi no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. ☐ Pārējiem projektiem projektu īstenošanas termiņš ir 1 gads no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.
Projektu iesniegšana	Apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" ietvaros projektu iesniegumi jāiesniedz, tikai izmantojot LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmu – EPS. Projektu iesniegumi elektroniskā dokumenta veidā vai papīra formātā netiks pieņemti un reģistrēti. <u>Informācija, kā kļūt par EPS lietotāju: http://www.lad.gov.lv/lv/e-pieteikšanas-sistema-eps-1/ka-klut-par-lietotaju/</u>

Projektu konkursi tiek izsludināti šādās rīcībās:

Rīcība	M2 "Veicināt iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves vides radīšanu un pilsoniskās sabiedrības aktivitātes" R.2.1. Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un kultūras mantojuma objektus, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai
Atbalsta apmērs	EUR 80000
Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam	EUR 10 000
LAP 2014.-2020. atbilstošā apakšpasākuma aktivitāte	Aktivitāte "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas"
Maksimālā atbalsta intensitāte	Sabiedriskā labuma projekti – 90%
Atbilstošā MK noteikumu Nr.590 5.2.punktā minētā darbība	5.2. aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas": 5.2.1. vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību; 5.2.2. sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.
Rīcības apraksts: R.2.1., R.2.6. un R.2.7. apraksti ir vienādi	MK noteikumu Nr.590 5.2. apakšpunktā minētajām darbībām attiecināmas ir šādas izmaksas: 31.1. jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas; 31.2. jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas (būvdarbi inženierbūves montāžai, ieguldīšanai vai novietošanai pamatnē vai būvē), būves novietošanas (būvdarbi iepriekš izgatavotas būves salikšanai no gataviem elementiem paredzētajā

Rīcības apraksts: R.2.1., R.2.6. un R.2.7. apraksti ir vienādi	novietnē, neizbūvējot pamatus vai pamatni dziļāk par 30 centimetriem), būves atjaunošanas, būves restaurācijas un teritorijas labiekārtošanas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu; 31.3. būvmateriālu iegādes izmaksas, pamatojoties uz būvprojektu ar būvatļaujā izdarītu atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi vai pretendenta sastādītu tāmi, ja būvvalde pretendētā izsniegusi paskaidrojuma rakstu (aplīdzinājuma karti); 31.4. (svītrots); 31.5. mācību izmaksas, ja projektu īsteno biedrība vai nodibinājums un piedalās vismaz pieci dalībnieki; 31.6. ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai un nepārsniedz 10 % no šo noteikumu 31.1., 31.2. un 31.3. apakšpunktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas; 31.7. vispārējās izmaksas, tajā skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomisko pamatojumu, energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, ja tās ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu un nepārsniedz 7% no pārējo šo noteikumu 31. punktā minēto attiecināmo izmaksu kopsummas, tajā skaitā: 31.7.1. 2% no šo noteikumu 31.1. un 31.5. apakšpunktā minētajām izmaksām; 31.7.2. 7% no šo noteikumu 31.2. un 31.3. apakšpunktā minētajām izmaksām. 32. Šo noteikumu 31.5. apakšpunktā minētās izmaksas neattiecas uz pamatlīdzekļu iegādi, un projektā, kurā ir paredzētas šo noteikumu 31.5. apakšpunktā minētās izmaksas, nav attiecināma pamatlīdzekļu iegāde.
Rīcība	M2 "Veicināt iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves vides radīšanu un pilsoniskās sabiedrības aktivitātes" attīstība, tajā skaitā tūrisma nozarē R.2.6 Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana vietējiem iedzīvotājiem
Atbalsta apmērs	EUR 1 998,45
Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam	EUR 5000 Apmācību projektiem līdz EUR 3000
Maksimālā atbalsta intensitāte	Maksimālā atbalsta intensitāte Sabiedriskā labuma projekti – 90%
Rīcības apraksts	R. 2.1. un R.2.6. apraksti vienādi (skatīt iepriekšējo rīcības aprakstu)

Sabiedriskā labuma projekts ir projekts, kuru īsteno aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" un tajā plānotajām aktivitātēm nav komerciāls raksturs un par tām netiek prasīta samaksa.

Nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas pēc Labklājības ministrijas definīcijas ir sekojošas: pensijas vecuma personas, pirmspensijas vecuma personas, daudz bērnu un nepilnās ģimenes, bērni, invalīdi un personas ar funkcionāliem traucējumiem, bezdarbnieki, bezpajumtnieki, romi, ieslodzītie un no ieslodzījuma vietām atbrīvotās personas, cilvēku tirdzniecības upuri, no psihoaktīvām vielām atkarīgas personas, personas ar nepietiekošām, zemām vai darba tirgum neatbilstošām zināšanām un prasmēm, trūcīgas personas.

Ar Ziemeļlatgales SVVA stratēģiju 2015.-2020.gadam, tās mērķiem un rīcībām, plānotajām darbībām, projektu vērtēšanas kritērijiem un minimālo punktu skaitu pozitīva atzinuma saņemšanai var iepazīties Tautas ielā 1, Balvos, ēkas 2. stāvā, Lauku atbalsta dienesta mājaslapā www.lad.gov.lv un partnerības mājaslapā www.balvi.partneribas.lv, **kontaktpersona: stratēģijas administratīvā vadītāja Ilona Džigure, mob.tāl. 29134410, e-pasts: balvurajpartneriba@gmail.com**

